

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 5.

Oktober 1928

26de årgang.

Redigert av Det Norske Myrselskaps sekretær, torvingeniør J. G. Thaulow.

FORANSTALTNINGER TIL AVLØSNING AV KORNTRYGDORDNINGEN

DET NORSKE MYRSELSKAP har pr. 25. september sendt Landbruksdepartementet efterfølgende henstilling:

Den 16. mai d. å., kort før proposisjonen om kornmonopolet skulle behandles i Stortinget, sendte Det Norske Myrselskap en skrivelse til Stortingets Landbrukskomité. Man tillot sig heri å henstille til den ærede komité, at i tilfelle der skulle bli besluttet bidrag til innkjøp av kunstgjødsel og til en forbedret gjødselbehandling, også innkjøp av torvstrø kunne bli gjenstand for lignende bidrag.

Man hadde gått ut fra, at denne skrivelse var blitt oversendt den komité, som av departementet blev opnevnt for utarbeidelse av forslag om foranstaltninger til avløsning av korntrygdordningen.

Da dette viser sig ikke å ha vært tilfelle, og denne komité nu er ferdig med sin innstilling, tillater Det Norske Myrselskap sig herved å henstille til det ærede departement å ta dette spørsmål om fremme av torvstrøets økede anvendelse op til behandling før det endelige forslag om foranstaltninger til avløsning av korntrygdordningen forelægges Stortinget til avgjørelse.

I sakens anledning skal man tillate sig å anføre følgende:

Torvstrøets anvendelse i fjøs, stall, svinehus m. m. har som bekjent stor nasjonaløkonomisk betydning, idet de verdifulle stoffer i den naturlige gjødsel bevares og beskyttes mot tap mer fullkommen enn på andre måter, og torvstrøgjødsele bringer jorden varigere produktionskraft enn kunstgjødsel. Derfor bør anvendelsen av torvstrø opmuntres.

Mens kunstgjødsel importeres eller for en vesentlig grad fabrikeres ved fremmed kapital, er torvstrøtilvirkningen en helt nasjonal industri, hvor utelukkende kun norsk kapital er interessert. Torvstrøtilvirkerne er enten sammenslutninger av forbrukere innen en bygd eller deler av samme, eller også forholdsvis små torvstrøfabrikker, som eies av småfolk, der som

oftest selv deltar i den daglige arbeidsdrift. Ved å støtte sådanne bedrifter resikerer man ikke å hjelpe en storindustri.

Norges samlede årlige torvstrøtilvirkning beløper sig til omkr. 500 000 baller torvstrø årlig, hvorav omkr. halvparten eller omkr. 250 000 baller tilvirkes av omkr. 50 salgfabrikker eller gjennemsnittlig 5 000 baller på hver fabrikk.

Hvis man kunne tenke sig, at hele det norske landbruks samlede naturlige gjødselproduksjon skulle kunne tas vare på ved hjelp av anvendelse av torvstrø, trenges hertil avrunnet 16 millioner baller årlig eller den nuværende tilvirkning måtte i tilfelle fordobles 32 ganger. Det er selvsagt, at dette ikke engang tilnærmelsesvis kan opnåes i en overskuelig fremtid. Dertil kommer vårt vidtstrakte lands spredte bebyggelse og at de for torvstrøtilvirkning brukbare mosemyrer kun fins i enkelte landsdeler.

Iallfall er her rikelig anledning til en utvidet norsk produksjon og det antall arbeidere, som herved kan skaffes beskjefteigelse er forholdsvis større enn ved fabrikasjon av kunstgjødsel. Bidrag til øket anvendelse av torvstrø vil for en stor del komme den arbeidende befolkning i landdistriktene tilgode. Ved en torvstrøfabrikk kan den faste arbeidsstokk sysselsettes en stor del av året. Stikningen foregår utover eftersommeren og høsten, tørkning og innbergning i løpet av våren og sommeren. Selve fabrikasjonen av torvstrøballer begynner i løpet av eftersommeren og fortsetter ut over høsten og vinteren ofte helt til våren.

Hvis innkjøp av kunstgjødsel får bidrag og ikke innkjøp av torvstrø, vil torvstrøets anvendelse bli motarbeidet. Det veier moralsk og psykologisk, at kunstgjødsel får bidrag og ikke torvstrø.

En øket torvstrøtilvirkning og avgrøftning av de vannholdige mosemyrer forbedrer de klimatiske forhold og kan forminske frostskaide. Avtorvede mosemyrer kan senere utnyttes til jordbruk eller skog.

Foruten at en øket anvendelse av torvstrø muliggjør en bedre opsamling og bevaring av den verdifulle flytende gjødsel og gir dyrene et godt og mykt leie, har torvstrø en stor evne til å opsupe gassarter, særlig ammoniakk og kullsyre, så at luften i fjøs, stall og svinehus m. m. blir frisk og ren.

Herved trives dyrene bedre og gir bedre avkastning, enten det er i form av melk, kjøtt eller trekk-kraft.

En øket anvendelse av torvstrø bidrar til fremme av det norske landbruk.